

KSA 2732

Professor Karl Barth i Grundtvigs Hus.

Et Foredrag om det første Bud giver Anledning til en Redegørelse for Centrum i hans teologiske Stade.

Grundtvigs Hus havde i Aftes stuvende fuldt i sin store Hal. Professor *Karl Barths* Navn og Berømmelse havde samlet alt fra København og nærmeste Opland foruden ikke faa tilreisende, som kunde tænkes at forstaa eller have Interesse af at forstaa, hvad den lærde Professor vilde sige om det første Bud. Biskop, Dr. *Ostenfeld* og Stiftsprovst, Dr. *Ussing* var mødt op i Spidsen for Præsteskabet, der iøvrigt var repræsenteret i samtlige Afskygninger — altsaa en meget broget Forsamling. Hele det teologiske Fakultet var kommet til Stede, og Borgmester, Dr. *Kaper* havde slaaet sig hjemmevant ned i dets Midte. Der var unge og gamle, kendte og ukendte.

— Et Par Studenter gik efter Foredragets Slutning ned ad Studiestræde. Den ene siger til den anden:

— Han var vist meget logisk!

— Ja—ah!

— Hvad syntes du om det af det, som du forstod?

— Naa—h! ... Jeg forstod egentlig ikke saa meget af det!

Noget lignende var der ogsaa andre, der mumlede, da de gik hjem. Men for de udvalgte var det altsaa en udsøgt teologisk Aften, — en Spøgefugl kaldte det: teologisk Kaviar! Men det var ogsaa mere end det.

Efterhaanden som Karl Barth arbejdede sig frem gennem sit Foredrag, og Forsamlingen havde vænnet sig til hans iørefaldende Schweizer-Dialekt, kom der trods alle teologiske Finesser, trods al tysk indviklet Sætningsbygning, trods al Abstraktion og alle teologiske Kunstord en vis Kontakt med Forsamlingen, som ogsaa gav sig Udtryk i Karl Barths Iver og Kraft og retoriske Færdighed.

Karl Barth havde aabenbart valgt sit Emne for at faa Lejlighed til at udtrykke det for ham centrale i al Teologi: Dens absolutte Bundethed til Gud som Kirkens Gud — og *ingen* andre Guder ved Siden af ham! Det teologiske Aksiom er deri forskelligt fra alle andre videnskabelige Aksiomer: Det er bundet ovenfra ved at Gud gør sig gældende, forlanger *Lydighed*. Dette udførte Barth i Aftenens Løb i flere Retninger. En særlig Aktualitet fik hans Foredrag mod Slutningen, da han kom ind paa sit Forhold til Reformatorerne, baade Calvin og Luther, der begge havde holdt denne den eneste rette teologiske Fane højt, mens den hele følgende protestantiske Teologi mer eller mindre syntes at have svigtet, var blevet en »und«-Teologi. Og her nævnede Barth — med en Skælm i Øjet — ikke blot det 18. Aarhundredes Mænd, Schleiermacher, Ritschl og andre af de Navne, som han er en kendt Modstander af, men ogsaa fra den allernyeste Tid baade konservative og liberale »Barthianere« som Ikke-»Barthianere«: Bultmann, Althaus, Brunner, Gogarten og Hirsch med flere. Der var næppe nogen lærd eller ulærd Teolog i Forsamlingen, som ikke fik et Minus med sig hjem til sin særlige Lærefader.

Der var noget forfriskende over Karl Barths Indlæg, ogsaa fordi der ofte lurede en underfundig Skælm baade i hans Opbygning som Helhed og i mange af hans Sidehug. Men Hverdagskost var det altsaa i alt Fald heller ikke.

Karl Barths Foredrag.

Taleren tog sit Udgangspunkt i det 1ste Bud og viste, at det var et særligt teologisk Aksiom, der skilte sig ud fra alle andre Axiomer, derved at det var bundet til Gud, som en Befaling, som Mennesket havde at lyde.

Efter en teoretisk Tilrettelæggelse af Rammerne for sit Emne udviklede han Konsekvenserne, navnlig hvad det vil sige, at det er en Gud, der hæver sig op over alle og forbyder sine Tilhængere (Kirken) at have med nogen anden Gud at gøre. Gud skal ikke blot betragtes og anerkendes, men han gør sig gældende gennem Befaling. Menneskets eneste Reaktion er at lyde.

Teologien bliver spurgt om, fra hvilke Kilder, den afleder sine Sætninger. Den bliver spurgt om Maalestocken af den Vished, den tillægger sine Sætninger. Den bliver spurgt om, hvorfra den egentlig kommer og hvor den egentlig vil hen.

Skulde Teologien virkelig hænge i den ene tynde Traad: den skrevne Beretning om en Begivenhed, der er sket engang paa Befaling af Jesu Kristi barmhjertige Gud? Teologien har alle Dage sukket og klaget over dens utaaaleligt snævre Grænser og over den farlige Isolation, i hvilken den befinder sig. — Skulde den imidlertid f. Eks. være indskrænket til Begivenhederne i Aarene 1—30? Arme Teologi, der har saa lille en Gud.

Ordet Gud er taalmodigt som alle andre Ord. Det staar os vistnok frit for, at forstaa derved, hvad vi vil. Det frie Menneske kan alt. Det er det, som den nyere protestantiske Teologi lige fra det 17. Aarhundrede kun alt for godt har begrebet. Den mente mere end nogen tidligere Teologi at have opdaget Muligheder, Nødvendigheder, Sandheder og Virkeligheder, Anliggender og Behov, der var saa vigtige, saa alvorlige, at de burde anerkendes sideordnet med Aabenbaringen eller som en anden, tredje, fjerde Aabenbaring ved Siden af den første.

Saaledes sagde det 18. Aarhundrede: »Aabenbaring og Fornuft«, Schleiermacher: »Aabenbaring og religiøs Bevidsthed«, Ritschl og hans Disciple: »Aabenbaring og »Berufsethos«, Troeltsch: »Aabenbaring og Religionshistorie«. Og saa siger man i Dag fra alle Sider: »Aabenbaring og Skabelse«, »Aabenbaring og Uraabenbaring«, »Nye Testamente og Menneskeverden«, »Budet og Ordningerne« o. s. v.

Teologien maa imidlertid under ingen Omstændigheder identificere »og-Begreberne« med Aabenbaringen.

— Forsvinder Aabenbaringen hos Ritschl ikke i Kulturen, hos Troeltsch i den almindelige Religions- og Aandshistorie, hos Holl og Hirsch i Samvittigheden, og hos Bultmann i Menneskeverden? Jeg maa overfor Brunner og Gogarten spørge: Er nu egentlig »Gud« mere end et andet Ord for Næsten?

Kristeligt Dagblad

10. 11. 32

Teologien skulde give enhver »naturlig Teologi« Løbepas og vove sig ind i Snævringen, i hin Isolation alene at hage sig fast til Gud, der har aabenbaret sig i Jesus Kristus. Hvorfor? Alene fordi det er befalet, og fordi alt andet er Vilkaarlighed, der ikke fører til Gud, men bort fra Gud.